

laisen alueen. Kamari ei kuitenkaan vuoden varrella antanut asiasta uutta lausuntoa.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta käyttöoikeutta koskevat kysymykset.

Uuden kaatopaikan osoittaminen. Venäläisten sotilasviranomaisten esittämien valitusten johdosta läänin kuvernööri oli kehoittanut maistraattia ryhtymään toimenpiteisiin uuden lannan kaatopaikan valitsemiseksi siihen asti tähän tarkoitukseen käytetyn Kampinmalmin paikan sijaan. Maistraatin tämän johdosta jätettyä kaupunginvaltuuston tehtäväksi määrätä sopivan paikan kyseiseen tarkoitukseen valtuusto lähetti ¹⁾ asian rahatoimikamariin. Samalla lähetettiin kamariin myöskin Bjälomorin rykmentin päällikön kuvernöörille esittämä ja maistraatin välityksellä valtuustolle toimitettu anomus, että makkilian kuljettaminen Kampintorin yli kielletäisiin. Lausunnossaan kamari myönsi kaatopaikan sopimattomuutta koskevat valitukset oikeutetuiksi. Koska makkien puhtaanapidon järjestämisen kuitenkin mieluummin tuli tapahtua pudrettilaitoksen perustamisen yhteydessä ja sitä koskeva ehdotus ennen pitkää oli odotettavissa kaupungininsinööriltä, joka tutki tätä kysymystä ulkomailla, kamari ehdotti, että valtuusto toistaiseksi rajoittuisi kieltämään Kampinmalmin kaatopaikan käyttämisen ja siinä tapauksessa, ettei Vallilan huvilan alueella olevaa kaatopaikkaa pidetty riittävänä, antaisi kamarille tehtäväksi väliaikaisesti osoittaa sellaisen paikan Meilansin tilan maalta tai vielä mieluummin Hieta-niemestä. Täten poistuisivat myöskin kaikki syyt valituksiin lannan kuljetuksesta Kampintorin yli. Niin kauan kuin yleisö sai käyttää Kampinmalmin kaatopaikkaa, ei kuitenkaan käynyt päinsä poikkeuksellisesti kieltää kuljetusta Kampintorin yli; jos siinä suhteessa ilmeni epäkohtia, oli niiden ehkäiseminen järjestysvallan asia.

Kaupunginvaltuusto lähetti ²⁾ molemmat asiat edelleen valmisteltaviksi valiokuntaan, johon kuuluivat ³⁾ vtt Qvist, Sandberg ja Brummer. Valiokunta huomautti lausunnossaan ensiksi, että makkien puhtaanapito kaupungissa oli nopean ja perinpohjaisen uudestijärjestelyn tarpeessa. Silloinen järjestelmä aiheutti niille, joiden tehtävänä oli huolehtia siitä, paljon kustannuksia ja niille, jotka asuivat viertoteiden varsilla ja kaatopaikkojen läheisyydessä, paljon ikävyyttä ja terveydellistä haittaa. Nämä epäkohdat eivät olleet poistettavissa ainoastaan muuttamalla kaatopaikkoja, eikä näitä myöskään voinut sijoittaa lähemmäksi kaupunkia. Mitä kauempana kaupungista kyseiset paikat olivat, sitä suurempi oli myöskin vaara, että kuljettajain huolimattomuuden takia osa lantakuormain sisällyksestä kaatuivat pitkin teitä. Koska niin ollen koko kaatopaikkakysymyksen täydellinen uudestijärjestely tuntui välttämättömältä ja asiaa koskeva ehdotus oli lähimmässä tulevaisuudessa odotettavissa, ei toistaiseksi olisi ryhdyttävä lopullisiin toimenpiteisiin asiassa. Mitä taas tuli rahatoimikamarin ehdottamaan väliaikaiseen toimenpiteeseen, valiokunta oli sitä mieltä, että Kampinmalmin kaatopaikan käyttöön tosin liittyi paljon hait-

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. helmik. 3 §. — ²⁾ S:n 6 p. huhtik. 16 ja 17 §. — ³⁾ S:n s:n 28 §.

toja, mutta ei suurempia kuin jos otettiin käytäntöön ehdotetut uudet paikat, joista varsinkin Hietaniemen paikka valiokunnan mielestä oli hyvin sopimaton. Lannan kuljettamista Kampin torin yli ei valiokunnan mielestä voitu pätevien syiden nojalla kieltää, varsinkaan koska järjestysvallan asia oli valvoa, ettei voimassa olevia määräyksiä siisteyden noudattamisesta kuljetuksessa rikottu. Sen varalta, että tällainen kieltäminen annettaisiin, valiokunta huomautti, että puukasarmien länsipuolitse vei Kampinmalmin kaatopaikalle toinen, joskin pitempi tie, joka siinä tapauksessa voitiin ottaa käytäntöön.

Valiokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ viitaten valiokunnan esittämiin seikkoihin ilmoittaa maistraatille, että valtuuston oli pakko toistaiseksi, kunnes oli ehditty ryhtyä perinpohjin uudestaan järjestämään kaupungin makkien puhtaanaapitoa, sallia Kampinmalmin kaatopaikaksi luovutetun paikan käyttäminen tähän tarkoitukseen, minkä ohessa valtuusto päätti antaa vaaditusta kiellosta rahatoimikamarin esittämän kannan mukaisen lausunnon.

Lastenkodinkadun tontin n:o 7 vuokralleanto. Vuokra-ajuri A. Johansson oli rahatoimikamarilta anonut saada rakennettavaksi vuokrata Lastenkodinkadun varrelta tämän kadun ja tulevan Työmieskadun kulmasta tonttipaikan, joka rajoittui ensiksi mainitun kadun tonttiin n:o 5. Sen jälkeen toimitetussa huutokaupassa, jolloin tonttipaikka Lastenkodinkadun tontin n:o 7 nimellä tarjottiin vuokralle toistaiseksi ja muuten vuokratontteihin nähdén voimassa olevin ehdoin, hakija teki ainoan tarjouksen, 190 markkaa vuosittain. Kamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ tämän tarjouksen.

Lapinlahdenkadun tontin n:o 18 ja Ruoholahdenkadun tontin n:o 14 vuokralleanto. Muurari H. Karjalainen ja kaakeliuunintekijä H. W. Nordberg olivat rahatoimikamarilta anoneet saada rakennustarkoituksiin vuokrata edellinen käyttämättömän tonttipaikan Lapinlahdenkadun varrelta, jälkimmäinen samanlaisen paikan Ruoholahdenkadulta. Sen jälkeen toimitetussa huutokaupassa, jolloin kyseiset tontit oli merkitty Lapinlahdenkadun tontiksi n:o 18 ja Ruoholahdenkadun tontiksi n:o 14, ne tarjottiin vuokralle toistaiseksi ja muuten vuokratonttien vuokralleannossa noudatettaviksi vahvistetuin ehdoin sekä sellaisin varauksin, että kaupunki sai käyttää hyväkseen niiltä saatavan ruokamullan; tällöin teki korkeimman tarjouksen Lapinlahdenkadun tontista n:o 18, 750 markkaa vuodessa, kirvesmies J. Söderlund ja Ruoholahdenkadun tontista n:o 14, 600 markkaa vuodessa, kauppias G. Holmberg. Kamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ nämä tarjoukset.

Erään Kampinmalmin paikan vuokralleanto. Kauppias G. Barkoff oli rahatoimikamarilta anonut saada vuokrata erään Kampinmalmin narinkamyymälän luoteispuolella sijaitsevan käyttämättömän paikan rakentaakseen sinne rautaromun säilytysvajan. Kamarin tätä anomusta puollettua kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ 150 markan vuosimaksusta luovuttaa mainitun paikan toistaiseksi hakijalle, joka samalla velvoitettiin kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta luovuttamaan se kaupungille alkuperäisessä kunnossaan.

Keilarata-alueen vuokralleanto Kaisaniemestä. Varatuomari V. L. A.

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. kesäk. 19 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik. 12 §. — ³⁾ S:n 6 p. huhtik. 26 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. syysk. 16 §.

Falck, apteekkari A. Grönvik, insinööri R. Hindström ja filosofianmaisteri O. Sjöman olivat rahatoimikamarilta anoneet, että heille luovutettaisiin paikka Kaisaniemen puistosta, mieluummin Töölönlahden rannalta, vuokramaksusta tai vahvistetusta taksasta yleisön käytettäväksi luovutettavan keilaradan rakentamista varten. Sitten kun kamari puolestaan oli pitänyt toista puiston paikkaa, nim. rautatiealueen vastaisen aidan vieressä sijaitsevaa, suunnitellulle keilaradalle sopivampana, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ kamarin ehdotuksen mukaisesti toistaiseksi luovuttaa hakijoille kyseiseen tarkoitukseen viimeksi mainitun paikan, joka oli 75 kyynärää pitkä ja 30 kyynärää leveä, ehdoin:

että paikasta maksettiin 100 markkaa vuosivuokraa;

että hakijat sitoutuivat pitämään rakennuksen siistissä kunnossa;

että rakennukseen suunniteltu torni luovutettiin maksutta yleisön käytettäväksi; sekä

että hakijat menettivät paikan hallintaoikeuden, elleivät he noudatta-neet edellä mainittuja määräyksiä.

Pesulaitoksen paikan vuokralleanto Pitkäsillan luota. Tehtailija F. W. Grönqvist, luutnantti C. Th. von Frenckell ja kauppias M. W. Svensson olivat rahatoimikamarilta anoneet, että Helsingfors tvättinrättnings aktiebolag nimiselle vasta perustetulle yhtiölle viidenkymmenen vuoden ajaksi vuokrattaisiin yleisön käytettäväksi aiottua pesulaitosta varten paikka Pitkäsillan eteläpään vierestä tämän itäpuolelta ja korttelin n:o 45 pohjoispuolelta. Paikalla toimitetun katselmuksen jälkeen kamari ehdotti, että yhtiölle kolmeksikymmeneksi vuodeksi vuokrattaisiin mainittuun tarkoitukseen 13,750 neliöjalan laajuinen alue mainitulta paikalta ja yhtiö oikeutettaisiin mahdollisesti saamaan kaksikymmentä vuotta vuokra-ajan pidentystä; vuosivuokra olisi kolmeltakymmeneltä ensimmäiseltä vuodelta 330 markkaa, ja sen jälkeen kaupungin viranomaisten tuli saada määrätä sen suuruus; muuten kamari ehdotti, että alue luovutettaisiin ehdoin, että yhtiön tuli saada laitos valmiiksi ja yleisölle luovutetuksi ennen vuoden 1885 loppua ja vuokra-aikana pitää se asianmukaisessa kunnossa; että pitkin tontin etelärajaa jätettiin rakentamatta kymmenen jalan levyinen kaistale sekä että venäläisten sotilasviranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti asuinrakennuksia ei sijoitettu siihen osaan tonttia, joka jäi alle 105 jalan etäisyyteen tulevasta venäläisestä muonamakasiinista.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ rahatoimikamarin ehdotuksen lisäten ehdon, että hakijain ennen paikan luovuttamista yhtiölle tuli esittää kamarille selvitys siitä, ettei pesulaitoksen sijoittaminen kyseiselle paikalle voinut mitenkään loukata venäläisten sotilasviranomaisten kanssa muonamakasiinin rakentamisesta viereiselle tontille tehtyä sopimusta

Vuoteen 1882 asti vuokrattujen tilusten ja varastopaikkain vuokralleanto. Sen johdosta että tilusten n:o 54 Råstadin, n:o 55 Humaliston, n:o 68 Junkkarikoulun viljelysten ynnä n.s. Harlamoffin pellon ja kauppias G. Barkoffin luujauhotehtaan hallussa olevan tonttipaikan, n:o 100 Pohj. Blekholman, n:o 101 Etel. Blekholman ynnä Blekholmankarin ja n:o 95 b Korkeasaarenkarin samoin kuin Sörnäsän varastoalueen n:o 21 palstain n:o:jen 2, 3 ja 4 sekä alueen n:o 22 palstain n:o:jen 2 ja 4 vuokra-aika päättyi kertomusvuoden kuluessa, rahatoimikamari teki kaupunginvaltuustolle esi-

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. kesäk. 15 §. — ²⁾ S:n 24 p. lokak. 15 §.

tyksen ¹⁾ mainittujen tilusten ja varastopaikkain antamisesta uudestaan vuokralle sekä muista tähän liittyvistä toimenpiteistä. Toimitettuaan ²⁾ kamarin esityksen painosta valtuusto hyväksyi ³⁾ sen sellaisenaan.

Tämän mukaisesti ei ensisikään tiloja n:o 54 Råstadia ja n:o 55 Humalistoja enää annettaisi jakamattomina vuokralle, vaan ne yhdistettäisiin ensin Humaliston nimiseksi alueeksi ja jaettaisiin huvila- ja viljelyspalstoiksi. Sen ohessa kaupunki lunastaisi osan tilusten entiselle vuokraajalle, talonomistaja J. F. Lundille kuuluvista rakennuksista 15,600 markan hinnasta, ja sikäläinen viemäriä puhdistettaisiin ja syvennettäisiin 3,800 markan kustannuksin. Länt. viertotien varrella, Ruusavillan tiluksen rajaa vastaan sekä Humallahden rannalla sijaitsevasta osasta yhdistettyä aluetta muodostettaisiin 24 rakennettavaksi aiottua huvilapalstaa. Näistä n:ot 1, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8, jotka kaikki sijaitsivat mainitun viertotien varrella, jätettäisiin toistaiseksi käyttämättä ja luovutettaisiin myöhemmin tavallisin ehdoin rakennustonteiksi. Niinikään viertotien varrella oleva palsta n:o 2, jolla useimmat edellä mainitut rakennukset sijaitsivat, tarjottaisiin vuokralle vähintään 300 markan vuotuisesta rahavuokrasta ja ehdoin, että tuleva vuokraaja lunasti kyseiset rakennukset kaupungin niistä suorittamasta hinnasta rahatoimikamarin määrätessä maksuehdot. Palsta n:o 9, sekin Länt. viertotien varrella, luovutettaisiin tavallisin ehdoin ja 300 markan vuosivuokrasta ratsutilalliselle G. Malmströmille, jolla oli siellä rakennuksia, tai annettaisiin, ellei hän näillä ehdoilla halunnut saada sitä haltuunsa, vuokralle huutokaupalla tai pyytämällä kirjallisia tarjouksia. Palstat n:ot 23 ja 24 vuokrattaisiin niinikään tavallisin ehdoin niillä olevien rakennusten omistajille, edellinen arkkitehti C. G. Hiort af Ornäsille 250 markan ja jälkimmäinen kauppias W. Klärichille 350 markan vuosivuokrasta, mitkä vuokramäärät he olivat ilmoittaneet suostuvansa maksamaan. Yhdistetyn alueen jäljellä oleva osa jaettaisiin kahdeksi viljelyspalstaksi eli Humaliston pohjoiseksi ja eteläiseksi viljelysalueeksi, jotka joko yhdessä tai kumpikin erikseen vuokrattaisiin määrätystä rahavuokrasta ja pohjaverosta, joka pohjoisesta alueesta olisi 5 tynnyriä ja eteläisestä 4. ^{ss} tynnyriä rukiita, ensimmäisellä kerralla yhden vuoden ajaksi, jonka kuluessa maa kuivatettaisiin syventämällä edellä mainittua viemäriä, ja sen jälkeen kymmeneksi tai viideksitoista vuodeksi istutusalueisiin nähden voimassa olevin ehdoin ja muuten sellaisin varauksin, että kaupunki sai näihin alueisiin kuuluvasta maasta luovuttaa halukkaille hakijoille palstat n:ot 10—22, kuitenkin siten, ettei niitä saanut ottaa haltuunsa ennen kuin niillä mahdollisesti oleva vuoden sato oli korjattu, sekä että asianomainen viljelysalueen vuokraaja sai häneltä siten vähennytyä maasta myövitystä vuokramaksun alentamisen muodossa. Sitäpaitsi varattiin Humallahden rannalta paikka yhteismaaksi ja vahvistettiin erinäisiä rahatoimikamarin ehdottamia määräyksiä teiden rakentamisesta ja kunnossapidosta alueella.

Junkkarikoulun viljelykset ynnä niihin rajoittuva n.s. Harlamoffin pello sekä luujauhotehtaan hallussa oleva Kampinmalmin tontti luovutettaisiin kolmeksi vuodeksi entiselle vuokraajalle, kauppias G. Barkoffille samoin ehdoin kuin aikaisemmin, paitsi että viljelysalueen pohjavero korotettiin 2. ^z tynnyristä 2. ³¹⁶ tynnyriin rukiita.

Pohj. Blekholma, Etel. Blekholma ja Blekholmankari, ensiksi mainittu

¹⁾ Painettu ilman numeroa. — ²⁾ Valt. pöytäk. 5 p. syysk. 23§. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 6 §.

jatkuvasti viiteen palstaan jaettuna, tarjottaisiin huutokaupalla tai pyytämällä kirjallisia tarjouksia viideksi tai kymmeneksi vuodeksi rahatoimikamarin saadessa oikeuden hyväksyä kaupungille edullisimpina pitämänsä tarjoukset sekä muuten varastopaikkoihin nähden voimassa olevin ehdoin.

Korkeasaarenkari viimein ja viisi Sörnäsän varastopaikkaa vuokrattaisiin huutokaupalla tai pyytämällä tarjouksia viideksi vuodeksi, myöskin varastopaikoille vahvistetuin vuokraehdoin.

Tonttipaikan vuokralleanto Harjun huvilatilasta. Kultaseppä K. F. Sahlström oli rahatoimikamarilta anonut, että hänelle rakennustarkoitukseen vuokrattaisiin tonttipaikka Harjun huvilatilasta n:o 16 erinäisten sieltä aikaisemmin vuokralle annettujen alueiden läheisyydestä. Sen jälkeen toimitetussa huutokaupassa, jolloin tonttipaikka Harjun huvilapalstan n:o 16 e nimellä tarjottiin vuokralle kolmeksikymmeneksi vuodeksi myöntämällä vuokraajalle mahdollisuus saada kahdenkymmenen vuoden vuokra-ajan pidennys ja muuten asuntohuvilain vuokralleannossa noudatettavin ehdoin, hakija teki ainoan tarjouksen, 125 markkaa vuodelta. Kamarin puollettua tätä tarjoutua kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ sen.

Länt. Pihlajasaaren jakaminen kahdeksi vuokrapalstaksi. Arkkitehti F. A. Sjöström ja puutarhuri M. G. Stenius, joilla oli yhteisesti vuokralla saari n:o 117 Länt. Pihlajasaari ja joille vuonna 1881 ehdoin, että he siellä suorittivat erinäisiä kaunistustöitä, oli myönnetty ²⁾ vuokra-ajan pidentystä kaksikymmentä vuotta vuoden 1908 lopusta lukien, olivat rahatoimikamarilta anoneet, että mainitun saaren hallintaoikeus jaettaisiin heidän kesken siten, että edellinen pitäisi hallussaan saaren itäisen ja jälkimmäinen sen läntisen osan, jolloin he rakentaisivat ja pitäisivät kunnossa näiden alueiden välisen veräjällä varustetun raja-aitauksen. Kamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myöntyi ³⁾ tähän anomukseen siinä muodossa, että Länt. Pihlajasaari kamarin ehdottamalla rajaviivalla jaettaisiin jäljellä olevaksi vuokrakaudeksi kahteen vuokrapalstaan ja läntinen niistä luovutettaisiin arkkitehti Sjöströmille ja itäinen puutarhuri Steniukselle seuraavien ehdoin:

että vuokraajat kumpikin alueellaan ja aikaisemmin määrätyn ajan kuluessa suorittivat kaikki valtuuston vuonna 1881 vahvistamaan suunnitelmaan ²⁾ sisältyvät työt ja järjestelyt, niin että molemmat palstat tulivat muodostamaan yhteisen kokonaisuuden;

että jos vuokraajat järjestivät palstain välille aitauksen, sen tuli olla siisti ja se oli sellaisena pidettävä ja siihen tehtävä samoin siistit veräjät tai portit; sekä

että kumpaisestakin huvilapalstasta vuosittain oli suoritettava vuokraa puolet koko tilukselle määrätystä pohjaverosta eli 0,943 tynnyriä rukiita sekä 50 %-lla korotettu rahavuokra eli vuodesta 1883 lähtien vuoteen 1908 saakka 75 markkaa ja sen jälkeen vuoteen 1928 150 markkaa.

Töölön puiston niittypalstain vuokralleanto. Sen jälkeen kun Töölön puiston luoteisosassa olevien niittypalstain n:ot 6 ja 7 kasvullisuuden oli havaittu tuntuvasti heikontuneen niiden suoperäisyyden ja osittaisen samaltumisen johdosta, rahatoimikamari anoi kaupunginvaltuustolta lupaa saada luopuen siihen asti noudatetusta huutokauppamenettelystä vuokrata nämä palstat joko kummankin erikseen tai molemmat yhdessä kymmenen

¹⁾ Valt. pöytäk. 10 p. lokak. 16 §. — ²⁾ Ks. s. 162. — ³⁾ Valt. pöytäk. 29 p. kesäk. 12 §.

vuoden ajaksi velvoittamalla vuokraajan vuokra-ajan päättyessä luovuttamaan ne hallustaan hyvin ojitettuina ja viljeltyinä nurminiittyinä. Valtuusto myöntyi ¹⁾ kamarin esitykseen.

Vuokraehtoien muutos. Osberg & Baden toiminimen vararikon toimitsijamies oli rahatoimikamarilta anonut sellaista muutosta mainitulle toiminnimelle vuokratun Södernäsin huvilan n:o 1 osan hallintaoikeutta koskevaan sopimuksen, että vuokra-aika, jonka pituutta ei ollut määrätty, rajoitettaisiin kolmeksi kymmeneksi vuodeksi lukien joulukuun 1 p:stä 1882, sekä että sopimukseen sisältyvä ehto vaunutehtaan säilyttämisestä siellä kumottaisiin. Kamarin puoleltua anomusta ehdoin, että mainitun maa-alueen vuokraoikeuteen edelleenkin liittyisi vuokraajan velvollisuus pitää siellä käynnissä teollisuuslaitosta, mutta että vaunutehtaan sai muuttaa toiseksi sellaiseksi laitokseksi, joka kaupunginvaltuuston kuitenkin tuli hyväksyä, valtuusto päätti ²⁾ evätä anomuksen, koska pyydetty edut eivät tuntuneet olevan kaupungille edulliset.

Vuokramaksun alennus. Rahatoimikamari oli kaupunginvaltuuston vuonna 1881 tekemän päätöksen ³⁾ mukaisesti tehnyt valtion kanssa sopimuksen erään Greijuksen tilan ulkopalstan luovuttamisesta Fredriksperin uusien sotilasampumaratojen suoja-alueeksi. Tämän johdosta kamari vuonna 1880 toimitetun arvioinnin ⁴⁾ perusteella esitti, että mainitun tilan vuokraajalle, agronomi J. Jernströmille hänelle tästä luovutuksesta koituneen vahingon korvaukseksi myönnettäisiin 1,000 markan alennus tilan vuotuisesta vuokramaksusta. Sen jälkeen kun asiaa koskevat asiakirjat oli julkaistu ⁵⁾ painosta, valtuusto myöntyi ⁶⁾ kamarin esitykseen.

Vuokramaksun palautus. Kaupunginvaltuusto epäsi ⁷⁾ ravintoloitsija P. G. Nymarkin vararikon toimitsijamiehen anomuksen, että ravintoloitsija Nymarkille maksettaisiin takaisin se 3,075 markan rahamäärä, jonka hän oli suorittanut vuokramaksuna vuokraamastaan Hesperian huvilasta vuoden 1879 syyskuun 19 p:n ja vuoden 1880 kesäkuun 18 p:n väliseltä ajalta, jolloin mainittua huvilaa korjattiin.

Vuokraoikeuden pidennys. Tehdystä esityksestä, jota rahatoimikamari oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ The Finland Wood Company nimiselle yhtiölle Sörnäsin varastopalstain n:ot 5 ja 6 vuokraoikeuteen viiden vuoden pidennyksen määräten vuosivuokran kumpaisestakin paikasta 300 markaksi ja muuten varastopaikkain vuokralleannossa noudatettaviksi vahvistetuin ehdoin.

Vuokraoikeuden siirtoa koskevien asiain käsittely. Träskin huvilan n:o 10 vapaampaa hallintaoikeutta koskevan kysymyksen ⁹⁾ yhteydessä kaupunginvaltuusto kehoitti ¹⁰⁾ rahatoimikamaria antamaan lausunnon siitä, missä määrin vastaisuudessa yleensä oli myönnettävä vuokraoikeuden siirtoon. Sen jälkeen kun kamarin tämän johdosta valtuustolle antama lausunto oli julkaistu ¹¹⁾ painosta, valtuusto päätti ¹²⁾ kamarin siinä esittämien ehdotusten mukaisesti:

että kaupunkiin kuuluvien asunto- ja maanviljelyshuvilain vuokraajille yleensä oli anomuksen perusteella myönnettävä oikeus heidän huvilalueittensa luovuttamiseen kaupunkia kuulematta toiselle henkilölle, yleensä edellyttäen, että paikalla olevien, vuokraajan omistamien rakennus-

1) Valt. pöytäk. 3 p. lokak. 12 §. — 2) S:n 5 p. jouluk. 6 §. — 3) Ks. s. 161. — 4) Ks. s. 98. — 5) Valt. pöytäk. 7 p. kesäk. 10 §. — 6) S:n 29 p. kesäk. 2 §. — 7) S:n 24 p. lokak. 8 §. — 8) S:n 5 p. syysk. 18 §. — 9) Ks. s. 217. — 10) Valt. pöytäk. 28 p. helmik. 10 §. — 11) S:n 6 p. huhtik. 24 §. — 12) S:n 26 p. huhtik. 4 §.

ten arvo vastasi kaupungille tilasta tulevaa kymmenen vuoden vuokraa ja siinä tapauksessa, että tila oli maanviljelyshuvila, sen lisäksi viiden vuoden pohjaveroa, sekä ehdoin, että kaupunki, joka ei silloin enää vaatinut takausta vuokraehtojen täyttämistä, hankki itselleen kiinnityksen rakennuksiin vakuudeksi sekä oikeudestaan vuokramaksun kantamiseen tilasta että myöskin, jos se oli maanviljelyshuvila, mainittua pohjaveroa viideltä vuodelta vastaavasta, tilan mahdollisesta rappeutumisesta suoritettavan vahingonkorvauksen maksimimäärästä, sekä että vuokraaja otti vastatakseen kaikista tämän kiinnityksen hankkimisen aiheuttamista kustannuksista ja sitoutui, mikäli se oli hänen asiansaan, suomaan kaupungille tilaisuuden mainitun kiinnityksen saamiseen muiden edellä; samoin kuin

että rahatoimikamarin oli lopullisesti tutkittava ja ratkaistava kyseistä vuokratilain vapaampaa käyttöoikeutta koskevat anomukset, mutta että hakijalla tuli olla oikeus, jos hän oli tyytymätön kamarin asiassa tekemään päätökseen, koettaa saada anomuksensa hyväksytyksi valtuustossa.

Myöhemmin kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin esityksestä päätti ¹⁾ ulottaa kamarin toimivallan vuokraoikeuden siirtoa koskevien asiain ratkaisemiseen myöskin kaupungin vuokratontteihin ja muihin vuokralle annettuihin tonttipaikkoihin, minkä ohessa kamari oikeutettiin sellaisissa tapauksissa ratkaisemaan, oliko hankittava kiinnitys vuokramaksujen vakuudeksi.

Vuokraoikeuden siirto. Rahatoimikamarin esityksestä, joka julkaistiin ²⁾ painosta, kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ rautatiesepä A. Lehtoselle oikeuden kaupunkia kuulematta luovuttaa toiselle henkilölle vuokraamansa, It. viertotien varrella olevan, n:o 25 B Surutoin nimisen huvilan hallinto-oikeuden ehdoin, että kaupunki tilan vuokramaksun vakuudeksi hankki itselleen kiinnityksen hakijan siellä oleviin rakennuksiin sekä että tämä, joka sai luovuttaa huvila-alueen toiselle henkilölle ainoastaan kokonaisena, suoritti kaikki kiinnityksen saamisesta aiheutuvat kustannukset ja sitoutui, mikäli se oli hänen asiansa, antamaan kaupungille tilaisuuden ensimmäisen kiinnityksen saamiseen rakennuksiin.

Samanlaisen vapaamman käyttöoikeuden kaupunginvaltuusto samoin ehdoin rahatoimikamarin asiaa puollettua myönsi ⁴⁾ maalarimestari F. J. Holmgrenille Pohj. ja Etel. Uuninsuusaareen.

Sama oikeus myönnettiin ⁵⁾, niinkään rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti, arkkitehti F. A. Sjöströmille ja puutarhuri M. G. Steniukselle saaren n:o 117, Länt. Pihlajasaaren, nim. edelliselle sen läntisen ja jälkimmäiselle sen itäisen huvilapalstan ⁶⁾ suhteen. Hakijat olivat vuonna 1881 yhdessä saaneet ⁷⁾ tämän oikeuden heillä silloin yhteisesti vuokralla olleeseen koko saareen nähden.

Edelleen kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin suosituksesta myönsi ⁸⁾ kauppias C. S. Bogdanoffille saman oikeuden n:o 49 Toivo nimisen huvilatilän suhteen ehdoin, että kaupunki hankki itselleen kiinnityksen hakijan sikäläisiin rakennuksiin vakuudeksi sekä kaupungille tulevasta maaverosta ja vuokramaksusta että myös 600 markan rahamäärästä, mikä suunnilleen vastasi mainitun maaveron viidenkertaista arvoa, sen vahingon-

¹⁾ Valt. pöytäk. 5 p. syysk. 15 §. — ²⁾ S:n 10 p. tammik. 9 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 5 §. — ⁴⁾ S:n s:n 6 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. kesäk. 12 §. — ⁶⁾ Ks. s. 214. — ⁷⁾ Ks. s. 162. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 26 p. huhtik. 5 §.

korvauksen vakuudeksi, jonka hakija saattoi tulla velvolliseksi maksamaan kaupungille tilan mahdollisesta huonosta hoidosta, sekä että hakija, joka sai luovuttaa tilan ainoastaan yhtenäisenä kokonaisuutena, otti vastatakseen kaikista kiinnityksen saamiseen liittyvistä kustannuksista ja sitoutui, mikäli se oli hänen asiansa, antamaan kaupungille tilaisuuden ensimmäisen kiinnityksen saamiseen.

Samoin kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti myönsi ¹⁾ Helsingfors Sandviks Aktiebolag nimiselle yhtiölle samanlaisen vapaamman hallintaoikeuden Antreankadun varrella sijaitsevaan vuokratonttiin n:o 34 (osoite n:o 44) ehdoin, että tontin vuosivuokra korotettiin 80 markasta 800:aan sekä että yhtiö sitoutui, mikäli asia siitä riippui, suomaan kaupungille tilaisuuden saada yhtiön kustannuksella vuokramaksujen suorittamisen vakuudeksi ensimmäisen kiinnityksen tontilla oleviin rakennuksiin.

Sama oikeus myönnettiin ²⁾ viimein rahatoimikamarin puoltavan lausunnon nojalla talonomistaja G. R. Strömbergille Lastenkodinkadun vuokratonttiin n:o 5 nähden ehdoin, että hakija antoi kaupungille tilaisuuden hänen kustannuksellaan hankkia ensimmäisen kiinnityksen mainittuun tonttiin.

Sitä vastoin evätettiin ³⁾ puutarhuri G. J. Nordvikin anomus, joka koski huvilan n:o 10 Träskin vapaampaa hallintaoikeutta, sen jälkeen kun se ensin oli lähetetty ⁴⁾ rahatoimikamariin ja kamarin siitä antama epäävä lausunto oli julkaistu ⁵⁾ painosta.

Talonomistaja H. Erikssonin tekemä anomus, joka koski samaa oikeutta huvilan n:o 59 a, Strömstenin viljelysten, tonttiin n:o 1 nähden, lähetettiin ⁶⁾ rahatoimikamariin, joka kuitenkin ei vuoden kuluessa antanut siitä lausuntoa.

Lupa sanomalehtikioskien ja ilmoituspylväiden pystyttämiseen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1881 lähettänyt ⁷⁾ rahatoimikamariin pariisilaisen toiminimen Burke & C:ön anomuksen saada julkisille paikoille kaupunkiin pystyttää joitakin sanomalehtien myyntikioskeja ja ilmoitusten kiinnittämistä varten tarkoitettuja pylväitä. Kamarin asiasta antaman ausunnon mukaisesti valtuusto vuonna 1882 päätti ⁸⁾, että mainitulle toiminimelle maksutta luovutettaisiin paikat kyseisiä kioskeja ja pylväitä varten kymmenen vuoden ajaksi seuraavin ehdoin:

että toiminimi hankki itselleen asianomaisten julkisten viranomaisten luvan niiden rakentamiseen;

että kioskit ja pylväät pystytettiin ainoastaan kaupungin niitä varten osoittamiin paikkoihin ja että toiminimi poisti ne, jos paikat myöhemmin havaittiin sopimattomiksi tai muuhun tarkoitukseen tarpeellisiksi, jolloin toiminimellä oli oikeus saada kioskeja ja pylväitä varten käytettäväkseen toiset paikat, jotka kaupunki siinä tapauksessa esitti;

että kaupungin viranomaiset saivat maksutta kohtuullisessa määrässä käyttää pylväitä julkisia tiedonantojaan varten; sekä

että edellä määritelty mainitulle toiminimelle myönnetty lupa ei sisältänyt yksinoikeutta kyseistä laatua olevien laitteiden pystyttämiseen kaupunkiin.

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. kesäk. 20 §. — ²⁾ S:n 5 p. syysk. 15 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 4 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. helmik. 10 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. huhtik. 24 §. — ⁶⁾ S:n s:n 16 §. — ⁷⁾ Ks. s. 200. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 7 p. helmik. 2 §.

Sen ohessa valtuusto valtuutti rahatoimikamarin edellä mainituihin ehdoin tekemään toiminimen Burke & C:ön kanssa sopimuksen sopivien paikkain luovuttamisesta toiminimelle mainittuja laitteita varten.

Lupa porsilaiturin rakentamiseen Pohjoissatamaan. Rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti myönnettiin ¹⁾ valtionrautateiden speditöörille K. G. R. Sundströmille oikeus porsilaiturin rakentamiseen Pohj. rantakadun varrelle ehdoin, että laituri pidettiin asianmukaisessa kunnossa ja kamarin sitä vaatiessa heti poistettiin.

Lupa portaiden rakentamiseen Katajanokan kanavan reunaan. Rahatoimikamarin puollettua sitä koskevaa anomusta kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ tilanomistaja J. F. Lindroosin rakentamaan höyrypursi Ellidan maihinlaskupaikan kohdalle Katajanokan kanavan reunaan kaksi puuporasta käytettäväksi maihinnoususillan asemasta.

3. *Kaupungin omistamien talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä tällaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat asiat.*

Tavarasuojain rakentaminen Eteläsatamaan. Laivanpäällikköyhdistyksen tekemän esityksen tavarasuojain rakentamisesta Eteläsatamaan kaupunginvaltuusto lähetti ³⁾ rahatoimikamariin. Kamarin asiasta antamassaan lausunnossa ja myöskin talousarviovaliokunnan, johon asia myöhemmin oli lähetetty ⁴⁾, talousarviomietinnössään ⁵⁾ puollettua esitystä hyväksyttäväksi valtuusto päätti ⁶⁾ kamarin ehdotuksen mukaisesti ottaa kaupungin vuoden 1883 menosääntöön 11,000 markan suuruisen määrärahan avonaisen tavarasuojan rakentamiseksi Eteläsataman pohjoiselle laiturihaaralle sekä toisen 14,000 markan suuruisen määrärahan saman sataman eteläisen venevalkaman eteläpäähän rakennettavan suljetun tavarasuojan esitöitä varten.

Kauppakojujen rakentaminen Rantatorille. Rahatoimikamari oli vuonna 1881 antanut kaupunginvaltuustolle lausunnon läänin kuvernöörin valtuuston harkittavaksi jättämästä esityksestä, joka koski kaupungin torikaupan järjestämistä y. m., ja valtuusto oli tämän johdosta antanut ⁷⁾ kamarille tehtäväksi antaa laatia kamarin kuvernöörin ehdotuksen mukaisesti n. s. Rantatorille rakennettaviksi ehdottamia kauppakojuja koskevan yksityiskohtaisen ehdotuksen piirustuksineen. Kun asia vuonna 1882 otettiin uudelleen käsiteltäväksi lausunnon antamista varten kuvernöörille, valtuusto kuitenkin päätti ⁸⁾ suunniteltujen myyntikojujen sopivaisuutta koskevaan kysymykseen nähden lausunnossaan omaksua kuvernöörin käsityksestä eroavan mielipiteen. Koska rakennusjärjestyksessä kiellettiin rakentamasta puurakennuksia kysymyksessä olevaan kaupunginosaan, nämä myymälät olisi rakennettava kivistä tai raudasta ja lasista ja ne tulisivat sen johdosta hyvin kalliiksi, eritoten koska niiden eräällä kaupungin näkyvimmistä paikoista sijaitsevina täytyi saada rakennustaitellisessa suhteessa huoliteltu ja siisti ulkoasu. Kokemus oli myöskin

¹⁾ Valt. pöytäk. 24 p. tammik. 11 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 13 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 12 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 5 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 31. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 5 §. — ⁷⁾ Ks. s. 171. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 7 p. helmik. 1 §.